

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол від № 5 від 29.03.2021 року

Голова Приймальної комісії

Віктор ОГНЕВ'ЮК

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ЕКОНОМІКИ

Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність:	051 «Економіка»
На основі:	освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст, спеціаліст, ступеня вищої освіти бакалавр, магістр здобутого за іншою спеціальністю

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри фінансів та економіки
Протокол від «10» лютого 2021 р. № 2

Завідувач кафедри Оляга СОСНОВСЬКА

КИЇВ – 2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахових випробувань зі спеціальності 051 «Економіка» (далі – Програма) є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою фінансів та економіки факультету інформаційних технологій та управління на основі Освітньо-професійної програми 051.00.01 «Економіка міста. Урбаністика» першого бакалаврського рівня освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка».

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Фахові випробування проводяться за основними дисциплінами навчального плану підготовки абітурієнтів на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань абітурієнтів під час вступу на другий курс спеціальності 051 «Економіка».

Мета фахових випробувань – перевірка теоретичної та практичної підготовки абітурієнтів на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» і відповідності її вимогам підготовки студента II курсу спеціальності 051 «Економіка».

Вступне фахове випробування проводиться у формі комп'ютерного тестування, що здійснюється протягом 80 хвилин, яке дозволить встановити рівень підготовки абітурієнта та його потенціал і можливості для навчання на спеціальності.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Кількість балів (max – 200)	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Тема 1. Сутність ринкової економіки

Сутність ринкової економіки. Функції ринку та структура ринку. Класифікація ринків: ринок праці, ринок засобів виробництва, ринок нерухомості, ринок товарів споживання та послуг, фінансовий ринок, ринок інтелектуального капіталу, ринок інформації. Ринкова інфраструктура. Особливості становлення ринкових відносин в Україні.

Тема 2. Основи підприємництва

Підприємництво як сучасна форма господарювання. Характеристика суб'єктів та об'єктів підприємницької діяльності. Принципи, складові та функції підприємництва. Форми та види підприємництва. Договірні взаємовідносини та партнерські зв'язки у підприємницькій діяльності.

Тема 3. Власність в економічній системі

Поняття власності. Відносини власності. Типи, форми, види власності. Постійний і змінний капітал. Державна власність. Кооперативна власність. Корпоративна власність. Необхідність різноманітних форм власності. Трансформація форм власності в Україні.

Тема 4. Форми організації суспільного виробництва

Форми господарської діяльності людей: натуральне виробництво і товарне виробництво. Товар і його властивості. Споживча вартість та вартість товару. Праця, що створює товар: конкретна та абстрактна праця. Закон вартості.

Тема 5. Ринковий механізм та його основні елементи

Сутність попиту. Закон попиту. Сутність пропозиції. Закон пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції. Ринкова рівновага. Еластичність попиту і пропозиції. Закон еластичності. Сутність ринкової ціни. Види цін.

Тема 6. Конкуренція: її сутність, види і роль у ринковій економіці

Сутність поняття «конкуренція». Конкуренція продавців і покупців як конкурентна боротьба. Види конкуренції: досконала (чиста) та недосконала; внутрігалузева та міжгалузева; монополістична та олігополістична; цінова та нецінова. Захист суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції. Антимонопольно-конкурентна політика в Україні.

Тема 7. Відтворення людських ресурсів. Зайнятість та безробіття.

Людські ресурси суспільства. Природний рух населення. Зовнішня та внутрішня міграція. Економічно активне населення. Безробітні. Трудові ресурси. Працездатний вік. Трудовий потенціал суспільства. Зайнятість населення: види, форми, показники.

Тема 8. Державне регулювання ринкової економіки

Необхідність та сутність державного регулювання ринкової економіки. Функції державного регулювання: цільова, стимулююча, нормативна, коригуюча, соціальна, контролююча. Адміністративно-економічна форма регулювання ринкової економіки. Економічні, адміністративні та індикативні методи державного регулювання ринкової економіки.

Тема 9. Національний дохід та національне багатство

Поняття суспільного сукупного продукту. Валовий внутрішній продукт. Валовий національний продукт. Національний дохід та його роль у суспільному відтворенні. Зміст та структура національного багатства.

Тема 10. Види підприємств у ринковій системі

Господарська діяльність та ознаки її здійснення. Підприємство як суб'єкт господарювання. Класифікація підприємств за різним класифікаційними ознаками. Критерії віднесення підприємств до малих, великих або середніх. Господарські товариства, їх характеристика.

Тема 11. Закономірності розвитку світового господарства

Поняття та структура сучасного світового господарства. Міжнародний поділ праці. Формування світового ринку. Інтернаціоналізація виробництва та капіталу. Основні етапи становлення та розвитку світового господарства. Проблеми інтеграції України у світове господарство.

Тема 12. Економічні аспекти глобальних проблем

Причини виникнення та соціально-економічна сутність глобальних проблем. Основні глобальні проблеми та їх класифікація. Шляхи розв'язання глобальних проблем.

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДО ВСТУПНИХ/ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «Економіка», II курс

1. Розкрийте сутність та роль ринкової економіки.
2. Назвіть та охарактеризуйте види ринків.
3. Охарактеризуйте ринкову інфраструктуру.
4. Дайте характеристику особливостям становлення ринкових відносин в Україні.
5. Охарактеризуйте підприємництво як сучасну форму господарювання.
6. Дайте характеристику суб'єктам та об'єктам підприємницької діяльності.
7. Розкрийте сутність форм та видів підприємництва.
8. Розкрийте зміст договірних взаємовідносин та партнерських зв'язків у підприємницькій діяльності.
9. Охарактеризуйте поняття власності в економічній системі.
10. Охарактеризуйте поняття державної власності.

11. Охарактеризуйте поняття корпоративної власності.
12. Поясніть необхідність існування різноманітних форм власності в ринковій економіці.
13. Назвіть та охарактеризуйте форми господарської діяльності людей.
14. Розкрийте зміст поняття «товар» та охарактеризуйте властивості товару.
15. Розкрийте зміст споживчої вартості та вартості товару.
16. Визначте зміст праці, що створює товар.
17. Розкрийте сутність закону вартості.
18. Поясніть сутність попиту та сформулюйте закон попиту.
19. Поясніть сутність пропозиції та сформулюйте закон пропозиції.
20. Назвіть умови встановлення ринкової рівноваги.
21. Охарактеризуйте сутність поняття «конкуренція».
22. Розкрийте сутність конкуренції продавців і покупців як конкурентної боротьби.
23. Охарактеризуйте захист суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції.
24. Охарактеризуйте людські ресурси суспільства.
25. Дайте загальну характеристику зовнішньої та внутрішньої міграції в Україні.
26. Охарактеризуйте поняття трудового потенціалу суспільства.
27. Охарактеризуйте поняття «економічно активне населення» та «безробітні».
28. Охарактеризуйте необхідність та сутність державного регулювання ринкової економіки.
29. Розкрийте сутність економічних, адміністративних та індикативних методів державного регулювання ринкової економіки.
30. Охарактеризуйте валовий внутрішній продукт та валовий національний продукт.
31. Розкажіть яку роль грає національний дохід у суспільному відтворенні.
32. Поясніть зміст та структуру національного багатства.
33. Охарактеризуйте підприємство як суб'єкт господарювання.
34. Охарактеризуйте господарські товариства.
35. Назвіть та охарактеризуйте основні етапи становлення та розвитку світового господарства.
36. Опишіть проблеми інтеграції України у світове господарство.
37. Охарактеризуйте сучасний розвиток міжнародного поділу праці.
38. Назвіть причини виникнення та охарактеризуйте соціально-економічну сутність глобальних проблем.
39. Опишіть основні сучасні глобальні проблеми людства та приведіть їх класифікацію.
40. Охарактеризуйте шляхи розв'язання глобальних проблем.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Економіка України в умовах глобалізації: підручник /[Федоренко В.Г., Лагутін Г.В., Воронкова Т.Є., Рижакова Г.М., Денисенко М.П., Лойко В.В., Федоренко С.В., Кінах Н.В., Пінчук Ю.Б., Федоренко М.С., Воронков І.В., Палиця С.В., Малихіна О.М., Юрченко В.В., Ігнатенко Г.В., Гуцало А.В.]; за ред. В.Г. Федоренка, Г.В. Лагутіна, Т.Є. Воронкової, Г.М. Рижакової – К.: КНУБА, 2015. – 302 с.
2. Економічна теорія. Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. К.: Знання-Прес, 2008. 719 с.
3. Економічна теорія. Макроекономіка: підручник / За ред. В. М. Тарасевич. К.: Знання, 2012. 208 с.
4. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів / І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. Х.: ХНАДУ, 2018. 292 с.
5. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: навч. посібн.. К.: КНУТД, 2015. 267 с.
6. Макро- і мікроекономіка: теоретичні аспекти. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни /за науковою ред. проф. Федоренка В.Г., проф. Денисенка М.П. – К.: Алерта, 2013. 728 с.
7. Мікроекономіка [Текст]: Навчальний посібник. Частина 1 / [уклад.: Н.М. Нілова, Т.О. Семененко, Т.І. Гончарук, Д.В. Олексіч]; Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України" м. Суми, 2014. 170 с.
8. Мочерний С.В. Економічна теорія [Текст]: навчальний посібник. Київ: Академія, 2008. 639 с.
9. Макроекономіка: базовий курс: навч. посіб. / [проф. І.Й. Малий, проф. І.Ф. Радіонова, доц. Т.Ф. Куценко, доц. Н.В. Федірко та ін.]. К.: КНЕУ, 2016. 246 с.

Допоміжна

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Кравчук Ю.Б. Макроекономіка: підручник. Харків: ХНВУС, 2016. 253 с.
3. Лойко В.В., Рамський А.Ю., Лойко Д.М. Формування інноваційного потенціалу національної економіки та розвиток ринку стартапів // Концепти інноваційного розвитку підприємництва [Текст]: [Монографія] /За заг. ред. д.е.н., проф. Храпкіної В. В.; Національний університет «Києво-Могилянська академія». К.: Інтерсервіс, 2018. С. 83-91.
4. Макконел К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика: Пер с англ. 11-го изд. К., Хагар-Демос, 1993.
5. Мікроекономіка: конспект лекцій / укладачі: Ю. М. Петрушенко, О. В. Дудкін, Н. М. Костюченко. Суми: Сумський державний університет, 2013. 206 с.

6. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: Навчальний посібник./ за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ». 2015. 348 с.

7. Поплавська Ж.В. Мікроекономіка. Теорія і практика української економіки: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Алерта, 2016. 284 с.